

Designing A Profile To Predict Marital Satisfaction Among Married Couple In Tehran

Sajedeh Tabesh

Msc Of Department of clinical psychology, Faculty of Psychology and Educational Sciences, Tehran University, Tehran, Iran.

Hadi Bahrami
Ehsan

Professor Of Department of clinical psychology, Faculty of Psychology and Educational Sciences, Tehran University, Tehran, Iran.

Seyed
Mohammadreza
Rezazadeh

Assistant Professor Of Department of clinical psychology, Faculty of Psychology and Educational Sciences, Tehran University, Tehran, Iran.

Abstract

Marital satisfaction is one of the many keywords that family researchers have focused on for years. Despite extensive studies in this field, so far no research has been done on designing a native pattern and profile for predicting marital satisfaction. The present study aims to design a native operational profile for predicting the success rate in creating marital satisfaction based on the important and determinative components. Inspired by existing research, the most important variables involved in marital satisfaction were identified and a questionnaire was prepared. To discover the existing components and factor structure of marital satisfaction in the Iranian society, 240 married individuals living in Tehran randomly answered the prepared questionnaire regarding marital satisfaction. The data were analyzed by factor analysis and receiver operating characteristic (ROC). The findings showed that the factor structure has been assigned to love, spouse emotional stability, marital forgiveness, commitment, financial understanding, and sexual satisfaction. The results also showed that the values of these factors are not the same in men and women. Thus, two profiles were obtained for the groups of men and women. The results of this

* Corresponding Author: hbahrami@ut.ac.ir

How to Cite: Tabesh, S., Bahrami Ehsan, H., Rezazadeh, S. M. (2022). Designing A Profile To Predict Marital Satisfaction Among Married Couple In Tehran, *Journal of Clinical Psychology Studies*, 12(45), 77-112.

study portrayed that by using these profiles, the level of marital satisfaction can be well predicted in a future oriented perspective. The results of this study can be well used in developing educational programs aimed at promoting marital satisfaction and also in couples counseling.

Keywords: Marital Satisfaction, Marital Satisfaction Prediction, Marital Satisfaction factors, Marital Satisfaction Prediction Profile.

طراحی نیمرخ پیش‌بینی‌کننده رضایت زناشویی زوجین شهر تهران

کارشناس ارشد روان‌شناسی بالینی، دانشکده روان‌شناسی و علوم تربیتی
دانشگاه تهران، تهران، ایران.

ساجده تابش

استاد گروه روان‌شناسی بالینی، دانشکده روان‌شناسی و علوم تربیتی دانشگاه
تهران، تهران، ایران.

هادی بهرامی احسان *

استادیار گروه روان‌شناسی بالینی، دانشکده روان‌شناسی و علوم تربیتی
دانشگاه تهران، تهران، ایران.

سید محمدرضا رضازاده

چکیده

رضایت زناشویی از جمله کلیدواژه‌های پرشماری است که پژوهشگران خانواده سال‌هاست به آن پرداخته‌اند. علیرغم وجود مطالعات گسترده در این زمینه، تاکنون پژوهشی به‌منظور طراحی الگو و نیمرخ بومی‌ای برای پیش‌بینی رضایت زناشویی نپرداخته است. هدف از پژوهش حاضر طراحی نیمرخ عملیاتی بومی برای پیش‌بینی میزان موفقیت ازدواج در ایجاد رضایت زناشویی بر اساس مؤلفه‌های مهم تعیین‌کننده است. با الهام از پژوهش‌های موجود مهم‌ترین متغیرهای درگیر در رضایت زناشویی شناسایی و پرسشنامه‌ای تدارک شد. برای کشف مؤلفه‌های موجود و ساختار عاملی رضایت زناشویی در جامعه ایرانی، ۲۴۰ فرد متأهل ساکن شهر تهران به‌صورت تصادفی به پرسشنامه تدوین‌شده رضایت زناشویی پاسخ دادند. داده‌ها به‌وسیله تحلیل عاملی و تحلیل عملکرد سیستم (ROC) تجزیه و تحلیل شدند. یافته‌ها نشان داد عشق، ثبات هیجانی همسر، بخشش زناشویی، تعهد، تفاهم مالی و رضایت جنسی ساختار عاملی را به خود اختصاص داده‌اند. همچنین نتایج نشان داد که در گروه زنان و مردان مقادیر این عوامل یکسان نیست. با این توصیف دو نیمرخ برای گروه زنان و مردان به دست آمد. نتایج این پژوهش نشان داد که با استفاده از این نیمرخ‌ها

مقاله حاضر برگرفته از پایان‌نامه رشته روان‌شناسی بالینی دانشگاه تهران است.

* نویسنده مسئول: hbahrami@ut.ac.ir

به‌خوبی می‌توان میزان رضایت زناشویی را در چشم‌اندازی آینده‌نگر پیش‌بینی کرد. نتایج این پژوهش می‌تواند در توسعه برنامه‌های آموزشی باهدف ارتقاء رضایت زناشویی و نیز در مشاوره‌های زوجی به‌خوبی مورد استفاده قرار گیرد.

کلیدواژه‌ها: رضایت زناشویی، پیش‌بینی رضایت زناشویی، مؤلفه‌های رضایت زناشویی، نیم‌رخ پیش‌بینی رضایت زناشویی.

مقدمه

ازدواج و رضایت زناشویی^۱ دو جنبه مهم از زندگی افراد است و عوامل زیادی در ایجاد رضایت زناشویی نقش دارند (داوار^۲، ۲۰۱۹). رضایت زناشویی یک ارزیابی کلی از ازدواج فرد و بازتابی از خوشحالی و عملکرد ازدواج است (شون و همکاران^۳، ۲۰۰۲). استون و شاکلفورد^۴ (۲۰۰۷) در دایره‌المعارف روان‌شناسی، رضایت زناشویی را این‌گونه تعریف می‌کنند: رضایت زناشویی یک وضعیت روانی است که بازتاب‌دهنده سودها و هزینه‌های ادراک‌شده از ازدواج برای فرد است. هرچه هزینه‌هایی که شریک زندگی به فرد در ازدواج وارد می‌کند بیشتر باشد، رضایت فرد از ازدواج و از طرف مقابلش کاهش می‌یابد و در مقابل هرچه سودهای ادراک‌شده بیشتر باشد رضایت زناشویی فرد افزایش می‌یابد.، برخی محققان میزان رضایت از رابطه و ثبات آن وابسته به آن را وابسته به میزان پاسخگویی دو طرف به نیازهای یکدیگر می‌دانند (کلی و تیبات^۵، ۱۹۷۸؛ به نقل از هولمز، کلارک و ریس^۶، ۲۰۰۴)؛ بنابراین می‌توان گفت که رضایت زناشویی، وضعیتی است که طی آن زن و شوهر از ازدواج با یکدیگر و باهم بودن احساس شادمانی و خرسندی می‌کنند. برخی روان‌شناسان معتقدند که رضایت زناشویی، انطباق میان وضعیت موجود و وضعیت مورد انتظار است. طبق این تعریف، رضایت زناشویی زمانی محقق می‌شود که وضعیت موجود در روابط زناشویی با وضعیت مورد انتظار فرد منطبق باشد (طلایی زاده و بختیارپور، ۱۳۹۵).

ازدواج موفق و به دنبال آن رضایت زناشویی حاصل از آن، اثرات بسیاری را بر روی هریک از زوجین دارد. تحقیقات نشان داده است که ازدواج‌های موفق فواید بسیاری از جمله سطوح بالای بهزیستی روانی و افزایش طول عمر دارد (مرنیتز و داش^۷، ۲۰۱۶).

1. Marital Satisfaction
2. Dawar, N.
3. Schoen & Et Al.
4. Stone & Shackelford
5. Kelley & Thibaut
6. Holmes, J. G., Clark, M. S., & Reis, H. T.
7. Mernitz & Dush

افرادی که از ازدواجشان راضی هستند نوعاً سطح بالایی از رضایت از زندگی و همچنین افزایش شادی عمومی را گزارش می‌کنند (گلن و ویور^۱، ۱۹۸۱). رضایت زناشویی یکی از جنبه‌های مهم بهزیستی روانی عمومی است و عدم رضایت زناشویی با به خطر افتادن سلامت جسمی و روانی رابطه دارد (پرولکس، هلمز و بوهلر^۲، ۲۰۰۷؛ کیکولت-گلاسر و نیوتن^۳، ۲۰۰۱؛ به نقل از بلاچ، هاس و لونسون^۴، ۲۰۱۴).

به دلیل اهمیت و تأثیراتی که رضایت زناشویی در زندگی افراد دارد، پژوهش‌ها در طی چندین دهه اخیر تلاش کرده‌اند تا به بررسی این موضوع بپردازند که چه عواملی باعث ایجاد رضایت زناشویی می‌شود و به عبارت دیگر افرادی که از ازدواج خود رضایت دارند چه عواملی را موجب ایجاد این رضایت می‌دانند. همچنین از آنجایی که از بین رفتن رضایت زناشویی از مهم‌ترین عواملی است که خطر طلاق و فروپاشی زندگی خانوادگی را افزایش می‌دهد (گاتمن^۵، ۱۹۹۳؛ بنی فاطمه و طاهری، ۱۳۸۸)، یافتن این عوامل و آموزش آن‌ها به زوجین می‌تواند در استحکام زندگی زناشویی و سلامت فرد نقش داشته باشد. یانگ، کلاسکو و ویلشارم^۶ (۲۰۰۳) در کتاب خود، عواملی را که روی رضایت زناشویی اثر می‌گذارند را به دودسته تقسیم کردند. فرایندهای میان فردی و زمینه‌های بوم‌شناختی و اجتماعی-فرهنگی. باورها، انتظارات و نگرش‌ها، روابط جنسی، مهارت‌های ارتباطی، حل تعارضات و پرخاشگری، صمیمیت و حمایت دوطرفه، فرایندهای بین فردی‌ای هستند که در رضایت زناشویی مؤثرند. عوامل دموگرافیک مانند زمینه تاریخیچه خانوادگی و تجربه شخصی اختلالات روانی، سبک‌های دلبستگی زوجین و رویدادهای زندگی، عوامل اجتماعی-فرهنگی‌ای هستند که روی طول مدت رابطه زناشویی و کیفیت آن اثرگذارند. پژوهش‌ها نشان داده‌اند که سازه‌هایی مانند عشق، تعهد، بخشودگی و فداکاری در

-
1. Glenn & Weaver
  2. Proulx, C. M., Helms, H. M., & Buehler, C
  3. Kiecolt-Glaser, J. K., & Newton, T. L.
  4. Bloch, L., Haase, C. M., & Levenson, R. W.
  5. Gottman
  6. Young, J.E., J.S. Klosko, & M. Weishaarm

پویایی ارتباطی ازدواج مؤثر هستند (فینچام، استنلی و بیچ^۱، ۲۰۰۷؛ هندریک و هندریک^۲، ۲۰۰۰). هنری و میلر^۳ (۲۰۰۵) به این نتیجه رسیدند که ارزش‌ها، ارتباطات، صمیمیت هیجانی و مسائل جنسی مهم‌ترین عوامل تأثیرگذار در رضایت زناشویی هستند. تحقیقی روی ۳۸۷ زوج نشان داد که ارتباط و رضایت جنسی^۴ به صورت مستقل رضایت زناشویی را پیش‌بینی می‌کنند اما طبق یافته‌ی آن‌ها اگر زوجین در ارتباطشان موفق باشند رضایت جنسی تأثیر کمتری در رضایت زناشویی دارد. همچنین اگر زوجین ارتباطشان با مشکل همراه باشد اما از نظر جنسی رضایت داشته باشند رضایت زناشویی بیشتری را نسبت به حالتی که رضایت جنسی‌شان کمتر باشد، تجربه خواهند کرد؛ بنابراین رضایت جنسی می‌تواند ضعف ارتباط را در رضایت زناشویی جبران کند (لیتینگر و گوردون^۵، ۲۰۰۵). مک نولتی^۶ (۲۰۰۸) دریافت که همسرانی که گزارش دادند که بخشنده‌ترند در روابطشان شادترند، مشکلات حاد کمتری دارند و کمتر به صورت منفی رفتار می‌کنند. بخشودگی^۷ بین زوج‌ها به عنوان یک پیش‌بین قوی برای رضایت از رابطه شناخته می‌شود (آلگارد، بولن و نوجنت^۸، ۲۰۱۶). اولسون و همکاران^۹ (۲۰۱۵) در مطالعه‌ای که روی تجانس مذهبی، عبادت و بخشودگی انجام دادند نشان داد که این سه مورد پیش‌بینی‌کننده‌ی رضایت زناشویی هستند، همچنین تجانس مذهبی مانع از آسیب رساندن طلاق قبلی، عبادت مانع از داشتن ازدواج پراسترس و بخشودگی مانع از آسیب دیدن از رابطه‌ی قبل از ازدواج، طلاق قبلی و ازدواج پراسترس می‌شود. مطالعه‌ای نشان داد که دین‌داری و رضایت مالی به طور مثبت با رضایت زناشویی ارتباط دارند و افرادی که از نظر مالی رضایت دارند گرایش

1. Fincham, Stanley, & Beach

2. Hendrick & Hendrick

3. Henry and Miller

4. Sexual Satisfaction

5. Litzinger & Gordon

6. McNulty

7. Forgiveness

8. Aalgaard, Bolen & Nugent

9. Olson & et al.

دارند که در ازدواجشان باثبات‌تر باشند (آرکیولتا و همکاران^۱، ۲۰۱۱). همچنین کارکرد بین فردی و زناشویی زنان نشان داده است که پیش‌بین بهتری برای سطح رضایت زناشویی و تعارض هر دو زوج است (فالکنر، داوی و داوی^۲، ۲۰۰۵).

همسو با پژوهش‌های خارجی، تحقیقات داخلی نیز به دنبال بررسی عوامل تأثیرگذار در رضایت زناشویی بوده‌اند. سلیمی، محسن زاده و نظری (۱۳۹۴) در تحقیق خود نشان دادند که مؤلفه‌های تصمیم‌گیری و حل مسئله، مهارت‌های ارتباطی^۳، انسجام خانواده و مهارت‌های مقابله به‌استثنای باورهای مذهبی، توان پیش‌بینی رضایت زناشویی را دارند همچنین، نشان داده شد که مؤلفه‌های محتوایی خانواده شامل محل زندگی و تسهیلات آموزشی، منابع مالی، زمان باهم بودن، شغل و تحصیلات، سلامت جسمی و روانی و وجهه یا موقعیت اجتماعی به‌غیراز محل زندگی و تسهیلات آموزشی، توان پیش‌بینی رضایت زناشویی را دارند. بهاری (۱۳۹۴) مطرح کرد زوجینی که دارای سبک زندگی یکسان و یا نزدیک به یکسان بودند نسبت به زوجینی که دارای سبک زندگی متفاوت بودند، از رضایت زناشویی بالاتری برخوردار بودند. ابراهیمی و جان بزرگی (۱۳۸۷) دریافتند که هرچه مهارت‌های ارتباطی افزایش یابد، رضایت زناشویی نیز افزایش می‌یابد. امیری و امیریان (۱۳۹۶) نشان دادند که مؤلفه‌های عشق و سبک‌های دلبستگی می‌توانند پیش‌بینی کننده‌های مناسبی برای رضایت زناشویی باشند. نتایج تحقیقی که طلایی زاده و بختیارپور (۱۳۹۵) انجام دادند، نشانگر اهمیت ارتباط مثبت و معنادار بین رضایت‌مندی زناشویی و رضایت‌مندی جنسی با سلامت روان‌شناختی زوج‌ها بود. تجویدی و همکاران (۱۳۹۶) در پژوهش خود نشان دادند که سلامت معنوی همبستگی معناداری با رضایت زناشویی زنان متأهل دارد. نتایج پژوهشی نشان داد که متغیرهای تمایزیافتگی، معناداری زندگی و بخشودگی نقش مهمی در تبیین و پیش‌بینی واریانس رضایت زناشویی دارد (کاظمیان مقدم و همکاران، ۱۳۹۵). بشارت و رفیع زاده در سال ۱۳۹۵ طی پژوهشی اعلام داشتند که

-
1. Archuleta & et al.
  2. Faulkner, Davey & Davey
  3. Communication skills

تعهد، صمیمیت و دانش و نگرش جنسی نقش تعیین‌کننده‌ای در پیش‌بینی رضایت جنسی و سازگاری زناشویی ایفا می‌کنند. نادری و همکاران (۱۳۹۴) نشان دادند که همدلی و بخشودگی از مؤلفه‌های مؤثر بر رضایت زناشویی هستند. همچنین سن زوجها نیز رضایت زناشویی را پیش‌بینی می‌کند.

یکی از شواهد و عواملی که حاکی از آن است که چه میزان از خانواده‌های ایرانی اثر مخرب عدم رضایت زناشویی را تجربه می‌کنند آمار طلاق و فروپاشی نظام خانواده است. طبق آمار اعلام‌شده در سایت رسمی سازمان ثبت‌احوال کل کشور آمار طلاق در کل کشور در سال ۱۳۹۶، ۱۷۴۵۰۰ طلاق ثبت‌شده اعلام‌شده است که سهم استان تهران از این تعداد ۳۵۸۱۸ طلاق ثبت‌شده بوده است. به‌عبارتی دیگر ۲۰ درصد از طلاق کل کشور در سال ۹۶ در تهران اتفاق افتاده است. این آمار نشان‌دهنده آن است که این حوزه نیازمند بررسی‌های بیشتر است.

مرور پژوهش‌های انجام‌شده در این حوزه نشان از فراوانی متغیرهای مورد مطالعه از یکسو و فقدان دستیابی به الگوی منسجم برای فراهم ساختن یک الگوی مؤثر برای پیش‌بینی میزان رضایت زناشویی، است. اگرچه در این زمینه تحقیقات فراوان دیده می‌شود اما همچنان قضاوت درباره آن که چگونه این عناصر در کنار یکدیگر می‌توانند الگویی از رضایت زناشویی را پیش‌بینی کنند وجود ندارد. با این توصیف، مجموعه پژوهش‌ها انواعی از متغیرها را چه در بعد مثبت آن یعنی تأمین رضایت زناشویی همسران و چه در بعد منفی آن یعنی عوامل مؤثر در گسست خانوادگی گزارش می‌کنند. اکنون با نگاه ملی و با توجه به ویژگی‌های جامعه ایرانی این سؤال اساسی مطرح می‌گردد که متغیرهای مهم درگیر در رضایت زناشویی همسران چیست؟ و آیا می‌توان با فراهم ساختن ابزاری با دستیابی به یک نیمرخ روان‌شناختی، وضعیت خانواده‌ها را از این منظر ارزیابی کرد. این نیمرخ ضمن آنکه الگوی قابل پیش‌بینی‌ای برای ما فراهم خواهد ساخت می‌تواند اطلاعات باارزشی از مخاطرات احتمالی رضایت زناشویی در خانواده‌ها را نشان دهد. هدف این پژوهش در ابتدا تعیین متغیرهای مهم درگیر در رضایت زناشویی در جامعه ایرانی بر اساس پژوهش‌های

انجام‌شده و پس‌از آن طراحی پرسشنامه‌ای برای ارزیابی آن‌ها و در پایان فراهم ساختن نیمرخ پیش‌بینی میزان رضایت زناشویی در خانواده‌هاست. به کمک این نیمرخ می‌توان میزان حضور هر یک از عوامل پیش‌بینی‌کننده رضایت زناشویی در ازدواج را سنجید. در نتیجه می‌توان در مشاوره‌های قبل از ازدواج یا در هنگام مراجعه به مشاوره در طول ازدواج با استفاده از این نیمرخ، ریسک ازدواج افراد و میزان احتمال موفقیت و رضایت از ازدواجشان را برآورد کرد.

روش پژوهش

جامعه این تحقیق تمام زوجین شهر تهران است که حداقل دوسال از آغاز زندگی مشترکشان گذشته بود. با توجه به ماهیت این پژوهش از روش تصادفی در دسترس برای انتخاب نمونه استفاده شد. ابتدا شهر تهران به ۴ منطقه شمالی، جنوبی و شرقی و غربی تقسیم شد. سپس با مراجعه به مراکز تجمع از جمله پارک‌ها، سرای محله‌ها، مغازه‌ها، ضمن توضیح هدف پژوهش به افراد از آن‌ها دعوت می‌شد تا با پژوهش همکاری کنند. بخش دیگری از نمونه‌ها هم از طریق فضای مجازی و با ارسال هدف پژوهش و پرسشنامه برای افراد و سپس تقسیم‌بندی بر اساس محل سکونت در یکی از ۴ منطقه، انتخاب شد. از آنجاکه طرح پژوهش توصیفی و از نوع همبستگی است تعداد نمونه موردنیاز ۲۰۰ نفر پیشنهاد می‌شود. با توجه به اینکه احتمال ریزش داده می‌شد لذا تعداد نمونه بیشتری در نظر گرفته شد. تعداد نمونه اولیه پژوهش ۲۶۵ نفر بود که دارای این ملاک‌ها بودند: علاقه‌مند به شرکت در این پژوهش، متأهل، ساکن در شهر تهران و دارای حداقل سواد خواندن و نوشتن و حداکثر سن ۶۵ سال. ملاک خروج نیز داشتن نشانه‌های بارز اختلالات روانی مانند اعتیاد و عدم تکمیل کل پرسشنامه بود. از ۲۶۵ زن و مردی که در پژوهش شرکت و پرسشنامه را تکمیل کردند تعداد ۲۵ شرکت‌کننده به دلیل پاسخ ناقص به مقیاس‌ها یا سن بالاتر از ۶۵ سال از تحلیل‌های آماری کنار گذاشته شدند و به این ترتیب نمونه پژوهش در نهایت شامل ۲۴۰ نفر شد. از این تعداد ۱۳۷ نفر زن و ۱۰۳ نفر مرد بودند. دامنه سنی افراد در بین زنان، ۱۹ تا ۵۷ سال، میانگین سن آن‌ها ۳۱/۹ سال و انحراف استاندارد ۹/۳ بود.

طراحی نیمرخ پیش‌بینی‌کننده رضایت زناشویی زوجین شهر تهران؛ تابش و همکاران | ۸۷

همچنین دامنه سنی در بین مردان ۲۴ تا ۶۴ سال با میانگین ۳۸/۹ و انحراف استاندارد ۸/۸۶ بود. با توجه به اینکه میزان همکاری زنان در پژوهش بیشتر بود و همچنین در نمونه مردان ریزش بیشتری وجود داشت، لذا تعداد زنان و مردان برابر نیست که با توجه به محدودیت زمانی پژوهش به این حد اکتفا شد.

برای ابزار این پژوهش از پرسشنامه محقق ساخته رضایت زناشویی استفاده شد. این پرسشنامه شامل دو بخش اطلاعات دموگرافیک و بخش رضایت زناشویی می‌باشد. بخش اطلاعات دموگرافیک دارای ۱۵ سؤال است. بخش رضایت زناشویی دارای دو قسمت می‌باشد که ۴۱ سؤال عوامل تأثیرگذار در رضایت زناشویی و ۳ سؤال رضایت زناشویی ادراک شده را می‌سنجد. این پرسشنامه با استفاده از پیشینه‌های پژوهشی، با الهام و بهره‌گیری از مقیاس‌های مختلف تدوین شده است. اعتبار این پرسشنامه در یک نمونه ۲۴۰ نفری از طریق تحلیل عاملی سازه و ارزیابی روایی صوری و محتوایی توسط ۶ متخصص روان‌شناس بالینی و خانواده بررسی و تأیید شده است. فرم نهایی این پرسشنامه با مشخص شدن عوامل مهم و تأثیرگذار در ترسیم نیمرخ پیش‌بین رضایت زناشویی زوجین به دست آمد (تابش، ۱۳۹۷). پرسشنامه حاضر ۷ متغیر بخشودگی، عشق، تعهد، رضایت جنسی، مدیریت مالی، ثبات هیجانی همسر و رضایتمندی از ازدواج را می‌سنجد. روایی محتوایی این ابزار تأیید شده است. آلفای کرونباخ این پرسشنامه ۰/۷۵ بود که با اضافه شدن سه سؤال بخش سنجش کلی به ۰/۸۱ رسید.

از نظر شیوه اجرا، این پرسشنامه به دو روش دستی و الکترونیکی بین افراد واجد شرایط توزیع و پر شد. ۱۱۵ پرسشنامه به صورت دستی و حضوری در مناطق مختلف شهر تهران توزیع شد. آزمودنی‌ها چنانچه متأهل بودند پس از دریافت توضیح مختصری درباره پژوهش، اهداف آن و نحوه پر کردن پرسشنامه، به صورت فردی به تکمیل پرسشنامه پرداختند. برای آن‌ها توضیح داده شد که نتایج پرسشنامه آن‌ها محرمانه می‌ماند اما چنانچه تمایل دارند از نتایج پژوهش و پرسشنامه‌شان مطلع شوند می‌توانند ایمیل خود را در قسمت مشخص شده وارد کنند. زمان تقریبی لازم برای تکمیل پرسشنامه‌ها ۲۰ دقیقه بود و

شرکت‌کنندگان در هر مرحله از اجرای پژوهش می‌توانستند به هر دلیلی به همکاری خود پایان دهند. از طریق الکترونیکی نیز ابتدا پرسشنامه در گوگل فرم وارد شد و به‌وسیله ابزار ارتباطی الکترونیکی به همراه توضیحات درباره پژوهش و اهداف آن، نحوه پاسخ دادن به سؤالات و مدت‌زمان تقریبی پاسخ دادن به پرسشنامه، برای افراد متأهل فرستاده شد. در این مرحله ۱۵۰ نفر پرسشنامه را تکمیل و ارسال کردند. از آنجا که گوگل فرم این ویژگی را دارد که تکمیل پرسشنامه و فرستادن آن مستلزم جواب دادن به تک‌تک سؤالات است لذا تمامی پرسشنامه‌ها کامل پاسخ داده شده بودند. از میان ۲۶۵ پرسشنامه پر شده ۲۵ پرسشنامه فاقد ملاک‌های پژوهش بوده یا کامل پاسخ داده نشده بودند و لذا ۲۴۰ پرسشنامه باقی ماند که تعداد نمونه پژوهش هم همین تعداد در نظر گرفته شد.

روش پژوهش حاضر توصیفی و از نوع همبستگی بود و برای تجزیه و تحلیل داده‌های پژوهش حاضر، برای نشان دادن آماره‌های توصیفی از فراوانی، درصد فراوانی، میانگین، انحراف معیار به صورت نمایش در جداول و گزارش جداول استفاده شد. همچنین از تحلیل عاملی، همبستگی پیرسون و منحنی ROC برای نشان دادن قدرت پیش‌بینی کنندگی سؤالات پرسشنامه در رضایت زناشویی استفاده شد. تجزیه و تحلیل داده‌ها با استفاده از نرم‌افزارهای آماری SPSS و MedCalc انجام شد.

یافته‌ها

آزمودنی‌های شرکت‌کننده در این پژوهش ۲۶۵ فرد متأهل ساکن تهران بودند که پس از بررسی پرسشنامه‌ها و حذف پرسشنامه‌های ناقص و بدون شرایط ۲۴۰ پرسشنامه باقی ماند. جدول ۱ فراوانی و درصد تعداد افراد، دامنه سنی، میانگین سنی و انحراف استاندارد سنی افراد را به تفکیک جنسیت نشان می‌دهد.

جدول ۱. فراوانی و درصد گروه نمونه و دامنه سنی، میانگین سنی و انحراف استاندارد سنی افراد

برحسب جنسیت

جنسیت	تعداد	درصد	حداقل سن	حداکثر سن	میانگین سن	انحراف استاندارد سن
زن	۱۳۷	۵۷/۱	۱۹	۵۷	۳۱/۹	۹/۳۱
مرد	۱۰۳	۴۲/۹	۲۴	۶۴	۳۸/۹	۸/۸۶
کل افراد	۲۴۰	۱۰۰	۱۹	۶۴	۳۴/۹۳	۹/۷۵

همان‌طور که در جدول ۱ نشان داده شده است از مجموع ۲۴۰ نفر شرکت‌کننده، ۱۳۷ نفر (۵۷/۱ درصد) زن و ۱۰۳ نفر (۴۲/۹ درصد) مرد بودند. دامنه سنی افراد در بین زنان ۱۹ تا ۵۷ سال و میانگین سن آن‌ها ۳۱/۹ سال و انحراف استاندارد ۹/۳ بوده است. همچنین دامنه سنی در بین مردان ۲۴ تا ۶۴ سال با میانگین ۳۸/۹ و انحراف استاندارد ۸/۸۶ بوده است.

در مرحله بعدی برای سنجش میزان همبستگی بین متغیر رضایت زناشویی ادراک‌شده و سایر متغیرهای پژوهش از ضریب همبستگی پیرسون استفاده شد که نتیجه آن در جدول ۲ نشان داده شده است. در این روش متغیر "رضایت زناشویی ادراک‌شده" متغیر ملاک و متغیرهای مشخص‌شده به‌عنوان عوامل تأثیرگذار در رضایت زناشویی^۱ به‌عنوان متغیر پیش‌بین در نظر گرفته شد. همان‌طور که پیش‌تر اشاره شد این متغیرها عبارت‌اند از: عشق، بخشش زناشویی، ثبات هیجانی همسر، تعهد، رضایت جنسی و تفاهم مالی.

جدول ۲. ضریب همبستگی پیرسون در متغیرهای پژوهش

متغیر	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷
۱- رضایتمندی	۱						
۲- عشق	۰/۷۰**	۱					
۳- بخشش زناشویی	۰/۵۶**	۰/۵۴**	۱				
۴- ثبات هیجانی همسر	۰/۵۸**	۰/۵۰**	۰/۵۶**	۱			
۵- تعهد	۰/۶۱**	۰/۶۰**	۰/۴۵**	۰/۳۵**	۱		

۱. شیوه مشخص شدن این عوامل به‌عنوان عوامل تأثیرگذار در رضایت زناشویی زوجین شهر تهران در پایان‌نامه‌ی

تابش (۱۳۹۷) به‌صورت مبسوط آمده است

متغیر	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷
۶- رضایت جنسی	۰/۴۹**	۰/۴۶**	۰/۵۴**	۰/۴۷**	۰/۴۰**	۱	
۷- تفاهم مالی	۰/۴۸**	۰/۴۱**	۰/۴۲**	۰/۵۴**	۰/۲۷**	۰/۳۳**	۱

**P<۰/۰۱

همان‌طور که در جدول ۲ آورده شده است تمام متغیرها با متغیر رضایتمندی رابطه‌ی مثبت معناداری در سطح معناداری ۹۹ درصد دارند. رضایتمندی با عشق بیشترین همبستگی را دارد ($r=0/70$, $P<0/01$). این نتایج بدین معناست که با افزایش عشق رضایتمندی نیز به مقدار قابل توجهی افزایش می‌یابد. همچنین رضایتمندی با بخشش زناشویی ($P<0/01$), $r=0/56$ ، ثبات هیجانی همسر ($r=0/58$, $P<0/01$)، تعهد ($r=0/61$, $P<0/01$)، رضایت جنسی ($r=0/49$, $P<0/01$) و تفاهم مالی ($r=0/48$, $P<0/01$) رابطه مثبت معناداری داشت. از آنجا که بر اساس پیشینه میان رضایتمندی زنان و مردان تفاوت وجود دارد. لذا منحنی مشخصه عملکرد سیستم^۱ (راک) و در ادامه نیمرخ رضایت زناشویی به صورت مجزا در دو گروه زنان و مردان بررسی شد. برای ترسیم نیمرخ پیش‌بینی‌کننده رضایت زناشویی به تحلیل منحنی راک به دست آمده در نمونه زنان و مردان پرداخته شد تا نقطه برش و حساسیت^۲ و ویژگی^۳ متغیرها به دست بیاید.

منحنی راک: منحنی راک یک نمودار یا شمای گرافیکی است که با استفاده از حساسیت (میزان مثبت واقعی) بر روی محور X و ویژگی (میزان مثبت کاذب) بر روی محور Y نقاط برش متفاوت ایجاد می‌شود. بدیهی است هنگامی که حساسیت افزایش پیدا کند، میزان ویژگی نیز افزایش می‌یابد؛ بنابراین منحنی راک به ما اجازه می‌دهد تا میزان حساسیت و ویژگی را در هر نقطه بر روی منحنی بررسی و مقایسه کنیم. سطح زیر منحنی کیفیت کلی آزمون‌های تشخیصی (دقت) را نشان می‌دهد. تست‌های با سطح زیر منحنی یکسان عملکرد کلی تشخیصی برابری دارند، ولی لزوماً حساسیت و ویژگی برابری ندارند.

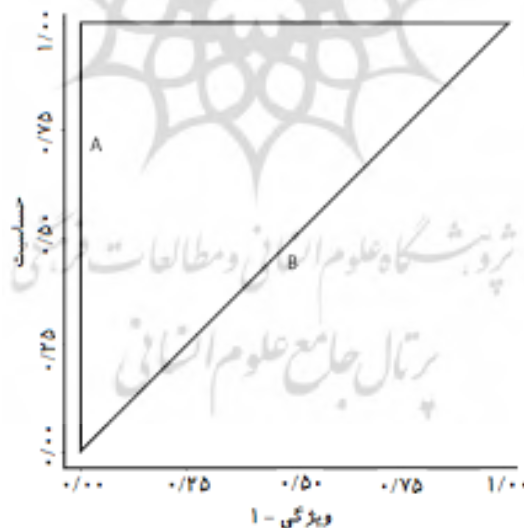
1. Receiver operating characteristic (ROC)

2. sensitivity

3. specificity

بر اساس یک سیستم طبقه‌بندی قراردادی، سطح زیر منحنی راک را می‌توان به شرح زیر دسته‌بندی و تفسیر نمود: ۹۰-۱۰۰= عالی، ۸۰-۹۰= خوب است؛ ۷۰-۸۰= نسبتاً خوب؛ ۶۰-۷۰= ضعیف؛ ۵۰-۶۰= بی‌فایده. در شکل ۱، خط (A) نشان‌دهنده راک برای یک آزمون تشخیصی ایده‌آل با سطح زیر منحنی ۱۰۰ است. این منحنی نشان‌دهنده حساسیت و ویژگی ۱۰۰ درصد است که البته در عمل چنین شرایطی معمول نیست. از سوی دیگر، خط مورب (B) نشان‌دهنده سطح زیر منحنی راک برای یک آزمون تشخیصی بی‌فایده است، چراکه در هر نقطه برش میزان حساسیت آزمون تشخیصی برابر میزان ویژگی است. سطح زیر منحنی برای این خط برابر ۳۰ می‌باشد، به همین دلیل چنین تستی فاقد ارزش کلینیکی است. به عبارتی از هر دو بار نتیجه مثبت تست، یکی کاذب است و به عبارتی با یک احتمال ۳۰ درصدی (مثل شیر یا خط در تست سکه) مواجه خواهیم بود. نقطه برش نیز نقطه‌ای است که در آن بیشترین حساسیت و ویژگی وجود دارد (صفری و براتلو، ۱۳۹۵).

شکل ۱. منحنی راک ایده‌آل

حساسیت چنین تعریف می‌شود: توانایی یک آزمون در تشخیص درست همه کسانی که بیمار هستند یعنی مثبت‌های حقیقی. حساسیت ۹۰ درصد یعنی ۹۰ درصد کسانی که توسط آزمایش غربال می‌شوند 'مثبت حقیقی' خواهند بود و بقیه یعنی ۱۰ درصد باقی‌مانده نتیجه 'منفی کاذب' خواهند داشت. ویژگی چنین تعریف می‌شود: توانایی آزمون برای تشخیص درست همه کسانی که بیمار نیستند، یعنی منفی‌های حقیقی. ویژگی ۹۰٪ یعنی ۹۰ درصد کسانی که بیمار نیستند نتیجه 'منفی حقیقی' خواهند داشت و ۱۰ درصد باقی‌مانده که سالم هستند و آزمایش می‌شوند به‌غلط به‌عنوان 'بیمار' طبقه‌بندی می‌گردند.

تحلیل منحنی راک در زنان: بر اساس منحنی راک به‌دست‌آمده در گروه زنان، منحنی راک متغیر عشق، ثبات هیجانی همسر، تعهد، بخشش زناشویی، تفاهم مالی و رضایت جنسی به ترتیب شکل منحنی مناسبی برای پیش‌بینی رضایتمندی و نارضایتی زنان داشتند.

در جدول ۳ اطلاعات مربوط به منحنی راک متغیرهای پژوهش در گروه زنان از جمله حساسیت و ویژگی، سطح زیر نمودار، درست‌نمایی مثبت و منفی و سطح معناداری نشان داده شده است.

جدول ۳. جدول اطلاعات منحنی راک هر یک از متغیرهای پژوهش در زنان

متغیر	سطح زیر منحنی	خطای استاندارد	۹۵٪ فاصله اطمینان	Z آماری	سطح معناداری P	نقطه برش	حساسیت	ویژگی	LR+	LR-
عشق	۰/۹۷	۰/۰۱	تا ۰/۹۲ ۰/۹۹	۳/۷۴	<۰/۰۰۱	>۵۱	۹۴/۷۴	۹۱/۳۰	۱۰/۸۹	۰/۰۵۸
بخشش زناشویی	۰/۸۵	۰/۰۴	تا ۰/۷۸ ۰/۹۰	۹/۳۴	<۰/۰۰۱	>۱۹	۶۷/۵۴	۸۶/۹۶	۵/۱۸	۰/۳۷
ثبات هیجانی همسر	۰/۸۸	۰/۰۴	تا ۰/۸۱ ۰/۹۳	۹/۴۸	<۰/۰۰۱	>۱۴	۸۲/۴۶	۹۱/۳۰	۹/۴۸	۰/۱۹
تعهد	۰/۸۵	۰/۰۴	تا ۰/۷۸ ۰/۹۱	۰/۶۲	<۰/۰۰۱	>۳۳	۸۵/۹۶	۶۹/۵۷	۲/۸۲	۰/۲۰
رضایت جنسی	۰/۷۵	۰/۰۶	تا ۰/۶۷	۴/۳۶	<۰/۰۰۱	>۳۳	۸۳/۳۳	۵۶/۵۲	۱/۹۲	۰/۲۹

متغیر	سطح زیر منحنی	خطای استاندارد	%۹۵ فاصله اطمینان	Z آماری	سطح معناداری P	نقطه برش	حساسیت	ویژگی	LR+	LR-
			۰/۸۲							
تفاهم مالی	۰/۸۲	۰/۰۴	تا ۰/۷۴ ۰/۸۸	۷/۷۷	<۰/۰۰۱	>۱۷	۷۳/۶۸	۸۲/۶۱	۴/۲۴	۰/۳۲

جدول ۳ نشان می‌دهد که حساسیت در شش متغیر پژوهش به ترتیب در عشق ۹۴/۷۴ درصد (فاصله اطمینان ۹۵٪: ۰/۹۹ - ۰/۹۲)، در بخشش زناشویی ۶۷/۵۴ درصد (فاصله اطمینان ۹۵٪: ۰/۹۰ - ۰/۷۸)، در ثبات هیجانی همسر ۸۲/۴۶ درصد (فاصله اطمینان ۹۵٪: ۰/۹۳ - ۰/۸۱)، در تعهد ۸۵/۹۶ درصد (فاصله اطمینان ۹۵٪: ۰/۹۱ - ۰/۸۱)، در رضایت جنسی ۸۳/۳۳ درصد (فاصله اطمینان ۹۵٪: ۰/۸۲ - ۰/۶۷) و در تفاهم مالی ۷۳/۶۸ درصد (فاصله اطمینان ۹۵٪: ۰/۸۸ - ۰/۷۴) بود. همان‌طور که ملاحظه می‌شود، عشق بهترین حساسیت را در تشخیص گروه ناراضی با حساسیت ۹۴/۷۴ درصد و نقطه برش ۵۱ دارد. بدین معنا که اگر کسی نمره‌اش در متغیر عشق کمتر از ۵۱ شود با احتمال ۹۴/۷۴ درصد می‌توان او را به‌درستی به گروه ناراضی تخصیص داد (با احتمال ۹۴/۷۴ درصد می‌توان فرد ناراضی را به‌درستی در گروه ناراضی قرار داد).

ویژگی در شش متغیر پژوهش نیز به ترتیب در عشق ۹۱/۳۰ درصد، در بخشش زناشویی ۸۶/۹۶ درصد، در ثبات هیجانی همسر ۹۱/۳۰ درصد، در تعهد ۶۹/۵۷ درصد، در رضایت جنسی ۵۶/۵۲ و در تفاهم مالی ۸۲/۶۱ درصد بود. بالاترین ویژگی به عشق و ثبات هیجانی همسر تعلق دارد و حاکی از آن است که چنانچه فردی در متغیر عشق (با نقطه برش ۵۱) نمره‌اش بیشتر از ۵۱ شود، ۹۱/۳۰ درصد احتمال دارد که بتوان به‌درستی او را در گروه راضی قرار داد.

سطح زیر منحنی نیز به ترتیب برای متغیرها برابر با ۰/۹۷، ۰/۸۵، ۰/۸۸، ۰/۸۶، ۰/۷۵ و ۰/۸۲ بود. متغیر عشق بیشتر سطح زیر منحنی را دارا بود.

نقطه برش برای متغیر عشق ۵۱، بخشش زناشویی ۱۹، ثبات هیجانی همسر ۱۴، تعهد ۳۳، رضایت جنسی ۳۳ و تفاهم مالی ۱۷ بود. در این نقاط هر یک از متغیرها بهترین ویژگی و حساسیت را داشتند.

تحلیل منحنی راک در مردان: بر اساس منحنی به‌دست‌آمده در گروه مردان، منحنی راک متغیر عشق، تعهد، ثبات هیجانی همسر، بخشش زناشویی، رضایت جنسی و تفاهم مالی به ترتیب شکل منحنی مناسبی برای پیش‌بینی رضایتمندی و نارضایتی مردان داشتند. در جدول ۴ اطلاعات مربوط به منحنی راک متغیرهای پژوهش در گروه مردان از جمله حساسیت و ویژگی، سطح زیر نمودار، درست‌نمایی مثبت و منفی و سطح معناداری نشان داده شده است.

جدول ۴. جدول اطلاعات منحنی راک هر یک از متغیرهای پژوهش در مردان

متغیر	سطح زیر منحنی	خطای استاندارد	۹۵٪ فاصله اطمینان	Z آماری	سطح معناداری P	نقطه برش	حساسیت	ویژگی	LR+	LR-
عشق	۰/۹۱	۰/۰۴	تا ۰/۸۴ ۰/۹۶	۱۱/۲۷	<۰/۰۰۰۱	>۵۶	۸۳/۱۵	۹۲/۸۶	۱۱/۶۴	۰/۱۸
بخشش زناشویی	۰/۸۳	۰/۰۵۴	تا ۰/۷۴ ۰/۸۴	۹/۹۸	<۰/۰۰۰۱	>۱۹	۶۸/۵۴	۸۵/۷۱	۴/۸۰	۰/۳۷
ثبات هیجانی همسر	۰/۸۸	۰/۰۴	تا ۰/۸۰ ۰/۹۳	۸/۹۲	<۰/۰۰۰۱	>۱۲	۸۳/۱۵	۸۵/۷۱	۵/۸۲	۰/۲۰
تعهد	۰/۹۰	۰/۰۵	تا ۰/۸۲ ۰/۹۵	۷/۷۹	<۰/۰۰۰۱	>۳۲	۹۲/۱۳	۷۸/۵۷	۴/۳۰	۰/۱۰
رضایت جنسی	۰/۸۰	۰/۰۶	تا ۰/۷۱ ۰/۸۷	۴/۶۴	<۰/۰۰۰۱	>۳۵	۷۵/۲۸	۷۱/۴۳	۲/۶۳	۰/۳۵
تفاهم مالی	۰/۷۸	۰/۰۶	تا ۰/۶۶ ۰/۸۵	۴/۸۳	<۰/۰۰۰۱	>۱۹/۳۹	۵۹/۵۵	۸۵/۷۱	۴/۱۷	۰/۴۷

همان‌طور که جدول ۴ نشان می‌دهد، حساسیت در شش متغیر پژوهش به ترتیب در عشق ۸۳/۱۵ درصد (فاصله اطمینان ۹۵٪: ۰/۹۵۸ - ۰/۸۳۸)، در بخشش زناشویی ۶۸/۵۴ درصد

طراحی نیمرخ پیش‌بینی‌کننده رضایت زناشویی زوجین شهر تهران: تابش و همکاران | ۹۵

(فاصله اطمینان ۰/۸۴ - ۰/۷۴)، در ثبات هیجانی همسر ۸۳/۱۵ درصد (فاصله اطمینان ۰/۹۵ - ۰/۸۰)، در تعهد ۹۲/۱۳ درصد (فاصله اطمینان ۰/۹۵ - ۰/۸۲)، در رضایت جنسی ۷۵/۲۸ درصد (فاصله اطمینان ۰/۹۵ - ۰/۷۱) و در تفاهم مالی ۵۹/۵۵ درصد (فاصله اطمینان ۰/۹۵ - ۰/۸۴) به دست آمد. متغیر عشق و ثبات هیجانی همسر با حساسیت ۸۳/۱۵ درصد بعد از تعهد بهترین حساسیت را داشتند. بدین معنا که اگر کسی نمره‌اش در متغیر عشق کمتر از ۵۶ شود با احتمال ۸۳/۱۵ درصد می‌توان او را به درستی به گروه ناراضی تخصیص داد (نمره کمتر از ۵۶ خرده مقیاس عشق می‌تواند با احتمال ۸۳/۱۵ درصد، فرد ناراضی را به درستی در گروه ناراضی قرار دهد).

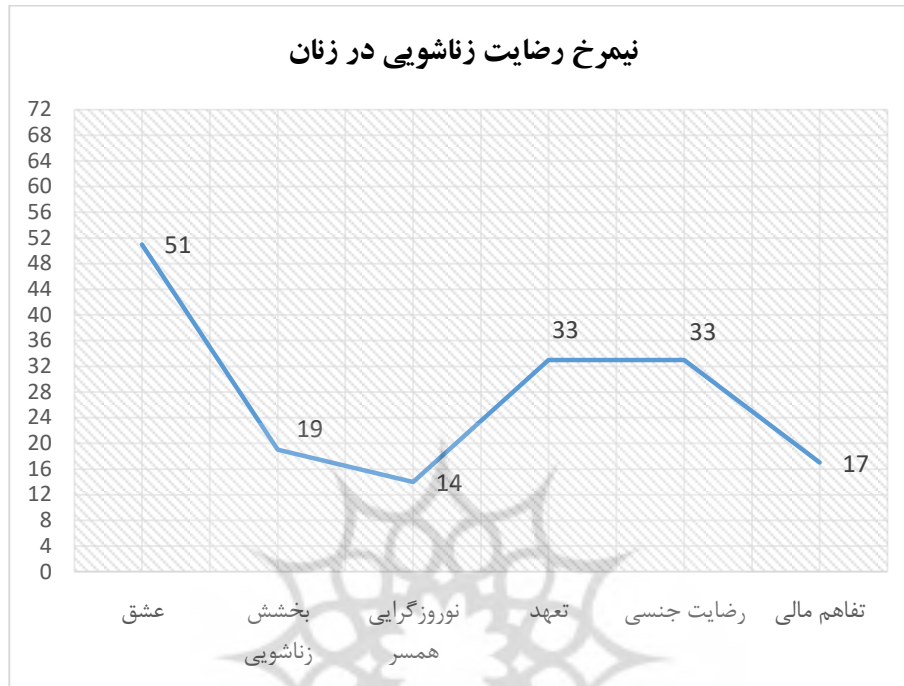
ویژگی در شش متغیر پژوهش نیز به ترتیب در عشق ۹۲/۸۶ درصد، در بخشش زناشویی ۸۵/۷۱ درصد، در ثبات هیجانی همسر ۸۵/۷۱ درصد، در تعهد ۷۸/۵۷ درصد، در رضایت جنسی ۷۱/۴۳ و در تفاهم مالی ۸۵/۷۱ درصد بود. در میان عشق بالاترین ویژگی را دارا بود که حاکی از آن بود که چنانچه فردی در متغیر عشق (با نقطه برش ۵۶) نمره‌اش بیشتر از ۵۶ شود ۹۲/۸۶ درصد احتمال دارد که فرد واقعاً از ازدواجش راضی باشد.

سطح زیر منحنی نیز به ترتیب برای متغیرها برابر با ۰/۹۱۱، ۰/۸۲۶، ۰/۸۷۸، ۰/۸۹۸ و ۰/۸۰۹ و ۰/۷۷۸ بود. متغیر عشق بیشتر سطح زیر منحنی را دارا بود.

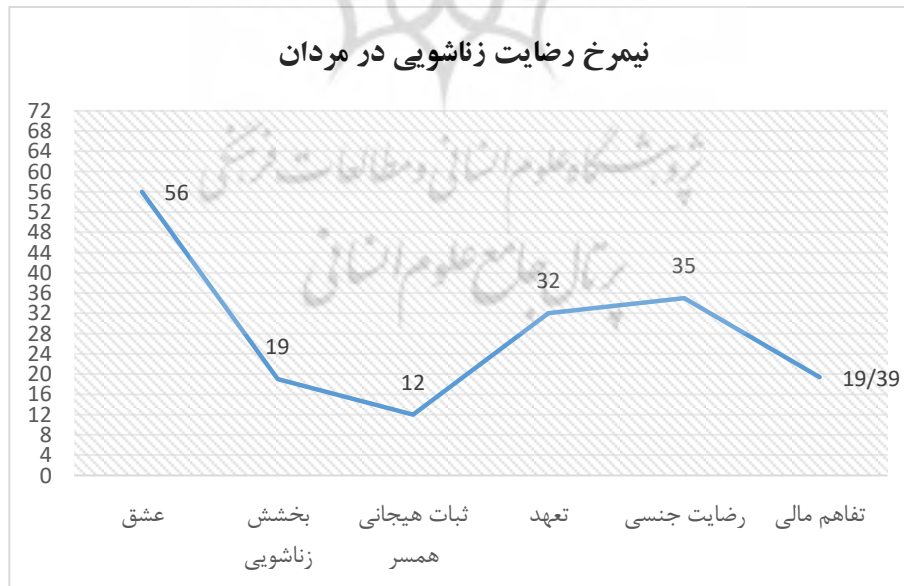
نقطه برش برای متغیر عشق ۵۶، بخشش زناشویی ۱۹، ثبات هیجانی همسر ۱۲، تعهد ۳۲، رضایت جنسی ۳۵ و تفاهم مالی ۱۹/۳۹ بود. در این نقاط هر یک از متغیرها بهترین ویژگی و حساسیت را داشتند.

بر اساس نقطه برش متغیرهای پژوهش که بیشترین رابطه را با رضایت زناشویی داشتند، نیمرخ رضایت زناشویی ترسیم شد. منحنی این نیمرخ در شکل ۲ برای زنان و در شکل ۳ برای مردان آورده شده است.

شکل ۲. نیمرخ رضایت زناشویی در زنان

شکل ۳. نیمرخ رضایت زناشویی در مردان

همان‌طور که در شکل ۲ و ۳ ملاحظه می‌شود، از آنجا هدف پژوهش حاضر طراحی نیمرخ برای پیش‌بینی رضایت زناشویی زوجین بود، پس از انجام مراحل که پیش‌ازاین توضیح داده شد، بر اساس نقطه برش متغیرهای پژوهش، نیمرخ برای پیش‌بینی رضایت زناشویی ترسیم شد. خط ترسیم‌شده، نشان‌دهنده‌ی خط پایه و خط بحرانی است. بدین معنا که افرادی که نمره آن‌ها در هر کدام از خرده مقیاس‌های عشق، بخشش زناشویی، ثبات هیجانی همسر، تعهد، رضایت جنسی و تفاهم مالی کمتر از نقطه بحرانی که در نیمرخ نشان داده شده، بشود، آن فرد از ازدواجش ناراضی است و چنانچه نمره‌اش بالاتر از نقطه بحرانی شود آن فرد از زندگی زناشویی‌اش رضایت دارد.

بحث و نتیجه‌گیری

پس از تحلیل متغیرهای پژوهش در میان زنان خرده مقیاس‌های عشق، ثبات هیجانی همسر، تعهد، بخشش زناشویی، تفاهم مالی و رضایت جنسی به ترتیب بیشترین سطح زیر محنی را داشتند و در میان مردان نیز به ترتیب عشق، تعهد، ثبات هیجانی همسر، بخشش زناشویی، رضایت جنسی و تفاهم مالی بیشترین سطح زیر محنی را داشتند. خرده مقیاس عشق (که شامل صمیمیت، شور و اشتیاق و تعهد زوجین است) در هر دو گروه زنان و مردان بیشترین سطح زیر محنی و بیشترین حساسیت و ویژگی را در میان زنان و بیشترین ویژگی را در میان مردان داشت و لذا در الگوی این پژوهش مهم‌ترین عامل در بین زنان و مردان گزارش شد که می‌تواند رضایتمندی زناشویی را پیش‌بینی کند و در آن نقش داشته باشد. این یافته همخوان با پژوهش‌های هونسنی و همکاران^۱ (۲۰۱۳)، استرادا^۲ (۲۰۰۹)، آرون و هنکمایر^۳ (۱۹۹۵)، استرنبرگ^۴ (۱۹۹۶، ۱۹۸۸)، مروس-اوکین، آمیدون و برنت^۵ (۱۹۹۱) بود.

1. Hoesni, et al.

2. Estrada

3. Aron, A., & Henkemeyer, L.

4. Sternberg

5. Merves-okin, L., Amidon, E., & Bernt, F.

استرادا (۲۰۰۹) برای رساله دکتری خود در زمینه رابطه عشق و ازدواج‌های با مدت‌زمان حداقل ۳۵ سال، پژوهشی انجام داد. او با چندین زوج که از ازدواجشان خوشحال و راضی بودند و حداقل ۳۵ سال از ازدواجشان گذشته بود به‌صورت زوجی و انفرادی مصاحبه کرد و این نتیجه را به دست آورد که هرکدام از افراد شرکت‌کننده عشق را به‌عنوان جنبه مهمی از ازدواجشان بیان کردند و اظهار داشتند که این مهم‌ترین علتی است که در ازدواجشان ماندند. آن‌ها به عوامل دیگری مانند سازش، بخشش، ارتباط برقرار کردن، گذراندن زمان با یکدیگر و ... که موجب رضایت از ازدواجشان می‌شد نیز اشاره کردند.

مروس-اوکین، آمیدون و برنت (۱۹۹۰) در پژوهش خود مطرح کردند که ادراک عشق در رابطه زناشویی بر روی رضایت زناشویی زوجین اثر می‌گذارد. این موضوع حاکی از آن بود که شرکت‌کنندگان هرچه بیشتر از همسر خود ابراز عشق دریافت می‌کردند، میزان بیشتری از رضایت زناشویی را گزارش می‌کردند. این یافته بر اهمیت ادراک فرد نسبت به رفتاری که در واقعیت از همسران خود دریافت می‌کردند تأکید کرد. همچنین شرکت‌کنندگان اگر میزان صمیمیت بیشتری (به‌عنوان یکی از مؤلفه‌های عشق) را از همسران خود دریافت و ادراک می‌کردند، بسیار احتمال داشت که رضایت زناشویی بیشتری را گزارش کنند. هرچه افراد بیشتر احساس و درک کنند که دوست داشته می‌شوند، رضایت بیشتری از ازدواج خودشان دارند و هرچه بیشتر این احساس را داشته باشند که همسرشان عشقش را ابراز می‌کند، بیشتر از زندگی زناشویی‌شان راضی هستند (هوئسنی و همکاران، ۲۰۱۳).

این یافته پژوهش حاضر که عشق تأثیرگذارترین و تعیین‌کننده‌ترین عامل در مدل پیش‌بینی رضایت زناشویی بوده است می‌تواند حاکی از آن باشد که صمیمیت و شور و تعهد از طریق ابراز عواطف و احساسات مثبت به یکدیگر چه به‌صورت فیزیکی و چه به‌صورت کلامی و همچنین خیال‌آسوده‌ترین بابت تعهد طرف مقابل به این رابطه می‌تواند نقش بسیار زیادی در رضایت از ازدواج و رابطه داشته باشد.

ثبات هیجانی همسر در زنان دومین عامل و در مردان سومین عامل تعیین‌کننده در رضایتمندی زوجین بود. این یافته با بخشی از پژوهش فیشر و مک نولتی^۱ (۲۰۰۸) و پژوهش‌های لای و بن-آری^۲ (۲۰۰۴)، شودا و همکاران^۳ (۲۰۰۲)، رایبزنز، کاسپی و مفیتی^۴ (۲۰۰۰) همخوان بود. از آنجا که افراد روان رنجور با ویژگی‌هایی مانند اضطراب، افسردگی، تکانشوری، خشم و ناامیدی شناخته می‌شوند و همچنین به راحتی برآشفته می‌شوند، تغییر گاه‌به‌گاه خلق‌وخو دارند، سریع مضطرب و نگران می‌شوند و در روابط خود کمتر احساس امنیت می‌کنند (بارتا و کین^۵، ۲۰۰۵). در نتیجه این ویژگی‌ها می‌تواند موجب نارضایتی طرف مقابل از زندگی زناشویی‌اش شود. همچنین هرچه سطح نوروگرایی شریک زندگی و همسر فرد کمتر باشد از آنجا که تغییرات خلقی‌ای که اشاره شد را کمتر دارد در نتیجه رضایت زناشویی فرد بالا می‌رود. به همین دلیل ثبات هیجانی همسر می‌تواند عامل مهم و تعیین‌کننده‌ای برای رضایت زناشویی افراد باشد. کاکلین و همکاران^۶ در پژوهشی که در سال ۲۰۰۰ با موضوع خصوصیات شخصیتی و روابط زناشویی انجام دادند، دریافتند که عامل شخصیتی نوروگرایی بر تمامی فرایندهای پویا ازدواج تأثیر منفی دارد و زوجین با نوروگرایی بالا در مقایسه با زوجینی با نوروگرایی پایین در مواجهه با موقعیت‌های حل مسئله، رفتار و عواطف منفی بیشتری نشان می‌دهند که در نتیجه احتمال نارضایتی افزایش می‌یابد.

تعهد زناشویی در زنان سومین عامل و در مردان دومین عاملی بود که در رضایت زناشویی تعیین‌کننده بود. این یافته همسو با پژوهش‌های روسن-گراندون و همکاران^۷ (۲۰۰۴)، لاونر و برادبری^۸ (۲۰۱۲)، آریاگا و همکاران^۹ (۲۰۰۷) بود. پژوهش گیورتز،

1. Fisher, T. D., & McNulty, J. K.

2. Lavee & Ben-Ari

3. Shoda, et al.

4. Robins, Caspi, & Moffitt

5. Barta, W. D., & Kiene, S. M.

6. Caughlin, J. P. et al.

7. Rosen-Grandon, J. R., et al.

8. Lavner, J. A., & Bradbury, T. N.

9. Arriaga, et al.

سرجین و وسزیدلو^۱ در سال ۲۰۱۶ روی ۶۲۸ زوج نشان داد که تعهد زناشویی به‌طور مثبت با رضایت زناشویی در ارتباط و همبسته است. سطوح بالای تعهد زناشویی با سطوح بالای رضایت زناشویی ارتباط دارد و تعهد مادام‌العمر یکی از مهم‌ترین ویژگی بین ۱۰ ویژگی شناسایی‌شده در ازدواج‌های دارای رضایت است (روسن-گراندون و همکاران، ۲۰۰۴، به نقل از هو و همکاران^۲، ۲۰۱۸). در مقابل نیز سطوح پایین تعهد در رابطه پیش‌بینی برای ناپایداری در رابطه و طلاق است (لاونر و برادبری، ۲۰۱۲). این یافته‌ها حاکی از آن است که زوجین با تعهد پایین احتمال بیشتری دارد که درباره رابطه‌ی جایگزین فکر کنند، نسبت به رفتارهای منفی شریکشان واکنش بیشتری نشان دهند و موانع کمتری برای ترک رابطه فعلی خود دارند (آریاگا و همکاران، ۲۰۰۷). در پژوهش فتحی و همکاران (۱۳۹۱) که بر روی ۱۱۵ دانشجوی متأهل انجام شد این نتیجه به دست آمد که بین تعهد شخصی و رضایت زناشویی رابطه مثبت معناداری وجود دارد و فرد دارای تعهد شخصی بر اساس تمایل شخصی متعهد می‌شود که به همسرش و رابطه زناشویی‌اش و هویت زوجی‌اش دلبسته شود. همان‌طور که گفته شد تعهد زناشویی باعث می‌شود که زوجین درباره ترک رابطه فعلی‌شان فکر نکنند و به رفتارهای منفی همسرشان واکنش بیش‌ازحدی نشان ندهند و حتی به رفتارهای مثبت همسرشان نیز به‌طور ویژه‌ای توجه می‌کنند. تلاش برای حل کردن مشکلات به‌جای ترک کردن رابطه، همگی عواملی است که به خاطر تعهد ایجاد می‌شود و موجب افزایش رضایت زناشویی فرد می‌شود.

بخشش زناشویی هم در مردان و هم در زنان چهارمین عامل تعیین‌کننده رضایت زناشویی شناخته شد. این بدین معناست که توانایی بخشیدن همسر برای انجام کار اشتباهی به‌طور معناداری با رضایت از رابطه، در ارتباط است (امرمان^۳، ۲۰۱۷). از جمله مهم‌ترین تقویت‌کننده‌های تعارضات زناشویی و عدم توانایی آن‌ها برای حل موفقیت‌آمیز این تعارضات، تنفر ایجادشده از خطاهای همسر است؛ بنابراین بخشودگی می‌تواند برای یک

1. Givertz, M., Segrin, C., & Hanzal, A.

2. Hou, Y., et al.

3. Emerman

رابطه بلندمدت بسیار کاربردی و مفید باشد و همچنین الگوهایی را جهت تعاملات کوتاه‌مدت داشته باشد (فینچام، بیچ و داویلا، ۲۰۰۴). با بخشیدن، فرد وسیله‌ای به دست می‌آورد که احتمال اینکه خطا به‌طور مداوم تعاملات آینده دو نفر رابطه را مختل کند را کاهش می‌دهد (فینچام، بیچ و داویلا، ۲۰۰۷). بخشودگی می‌تواند به زوجین کمک کند تا با مشکلات موجود کنار بیایند و مانع ظهور مشکلات آتی شوند (ورثینگتون و دی‌بلاسیو^۱، ۱۹۹۰). بخشودگی یکی از مؤلفه‌های مهم در روابط عاشقانه است؛ ظرفیت بخشش به‌عنوان یکی از مهم‌ترین عوامل مؤثر بر طول عمر ازدواج و رضایت زناشویی مطرح شده است (فنل^۲، ۱۹۹۳). باکوس^۳ (۲۰۰۹) در پژوهش خود مطرح کرد که هنگامی که فرد بتواند طرف مقابل خود را ببخشد، رابطه‌ی بین هتک حرمت و کیفیت رابطه زناشویی و رضایت زناشویی پایین، بهبود یابد. ماگیار^۴ (۲۰۰۱) در مطالعه خود گزارش کرد که افرادی که همسر خود را می‌بخشند و رابطه خود را حفظ می‌کنند بیشتر احتمال دارد رضایت زناشویی بالایی را گزارش کنند.

فینچام و همکاران (۲۰۰۶) موضوع بخشش را در ارتباط با سازه‌های دیگر از جمله کیفیت روابط زناشویی مورد بررسی قرار دادند. نتیجه‌ای که از این بررسی حاصل شد نشان داد که بخشودگی و کیفیت روابط زناشویی به‌طور مثبتی با یکدیگر رابطه دارند. برای نمونه در پژوهشی که گوردون و باکوم^۵ (۲۰۰۳) روی ۱۵۴ فرد متأهل انجام دادند، دریافتند که افرادی که در سطوح ابتدایی بخشودگی مانند تجربه سردرگمی، پشیمان شدن از ازدواج و تمایل به تنبیه کردن همسر، کیفیت پایین روابط زناشویی را گزارش کردند در حالی که افرادی که سطوح بالایی از بخشودگی را داشتند مانند کظم غیظ و تجربه کردن هیجانات مثبت در مورد همسرشان، سطوح بالایی از کیفیت روابط زناشویی را اعلام کردند (به نقل از باکوس، ۲۰۰۹). فینچام، هال و بیچ (۲۰۰۵) بیان کردند که توانایی و

1. Worthington, E. L., & DiBlasio, F.

2. Fenell, D.

3. Backus

4. Magyar

5. Gordon, K. C., & Baucom, D. H.

ظرفیت بخشیدن یکی از مهم‌ترین عواملی است که موجب افزایش مدت ازدواج و رضایت زناشویی می‌شود. افراد با پذیرفتن اشتباه همسر خود، بخشیدن او و فراموش کردن اشتباه این امکان را فراهم می‌آورند تا اولاً شریک زندگی‌شان در یک محیط امن بتواند از اشتباه خود عذرخواهی کند و ثانیاً بداند اشتباهش می‌تواند به رابطه‌شان لطمه نزند و مورد بخشش واقع شود. زوجین وقتی از بخشیده شدن و بخشیدن یکدیگر مطمئن‌اند، آرامش خاطر پیدا می‌کنند و با خیال آسوده به تحکیم روابط خود و حل مشکلاتشان می‌پردازند و از این طریق به افزایش رضایت زناشویی از رابطه‌شان کمک می‌کنند.

عامل مهم بعدی که در رضایت زناشویی نقش تعیین‌کننده‌ای ایفا کرد تفاهم مالی بود. این عامل در بین زنان پنجمین عامل و در بین مردان ششمین عامل بود که بیشترین سطح زیر منحنی را داشت. این یافته همخوان با تحقیقاتی است که نشان داده مهارت مدیریت مالی می‌تواند احتمال نارضایتی زناشویی را کاهش دهد درحالی‌که نداشتن این مهارت می‌تواند موجب ایجاد شرایط بحرانی شود (باگاروزی و باگاروزی^۱، ۱۹۸۲؛ ایسرایلسن^۲، ۱۹۹۰، به نقل از کرکمن و همکاران^۳، ۲۰۰۰). تا به امروز پژوهش‌های کمی بر روی تفاهم مالی زوجین انجام شده است و بیشتر مطالعات بر روی تأثیر مشکلات مالی یا مدیریت مالی زوجین بر رضایت زناشویی است. گادمانسون و همکاران^۴ (۲۰۰۷) یافتند که فشارهای مالی رابطه منفی‌ای با تعاملات زناشویی دارد که شامل افزایش اختلافات و کاهش زمان باهم بودن زوجین می‌شود. اخیراً نیز تعارضات مالی در ازدواج یک پیش‌بینی‌کننده قوی طلاق و مهم نسبت به سایر منابع تعارض گزارش شد (دیو و همکاران^۵، ۲۰۱۲). از آنجاکه در باور عمومی پول با مفاهیم قدرت، هیجانات، خودکارآمدی و خودمختاری رابطه عمیقی دارد لذا پول می‌تواند با اهداف و نیازهای

-
1. Bagarozzi, D. A. & Bagarozzi, J. I.
  2. Israelsen, C. L.
  3. Kerkmann, et al.
  4. Gudmunson, et al.
  5. Dew, et al.

قدرتمندی همچون موفقیت، امنیت، عشق و عزت پیوند بخورد (جنکینز و همکاران^۱، ۲۰۰۲؛ شاپیرو^۲، ۲۰۰۷). شواهد حاکی از آن است که بحث‌های مالی میان زوجین رضایت زناشویی را کاهش می‌دهد (بریت و هاستون^۳، ۲۰۱۲). همچنین طبق پژوهش‌های گاتمن (۱۹۹۴) اختلافات وقتی منجر به بحث‌های شدید می‌تواند رضایت زناشویی را به شدت کاهش دهد و طلاق را پیش‌بینی کند. هرچند او به مسائل مالی اشاره‌ای نکرده است اما ناسازگاری و اختلافات مالی نیز جدا از این موضوع نیستند. اختلافات مالی می‌توانند از روی تأثیری که بر ارتباطات زوجین با یکدیگر می‌گذارند نیز رضایت زناشویی را کاهش دهند. از آن‌جا که تمامی اتفاقات روزمره افراد به نوعی با مسائل مالی گره می‌خورد، داشتن تفاهم در مدیریت منابع مالی بین زوجین می‌تواند احساس اعتماد به نفس و مشارکت امور زندگی را در هر کدام از زوجین افزایش دهد و از ایجاد بحث و مشاجره که خود یکی از عوامل مهم تعارض و نارضایتی زناشویی است، جلوگیری کند. از این طریق تفاهم مالی می‌تواند عاملی تعیین‌کننده در مدل پیش‌بینی رضایت زناشویی باشد.

و درنهایت نیز خرده‌مقیاس رضایت جنسی نقش مهم در تعیین رضایت زناشویی داشت. این یافته همخوان با تحقیقات بسیار زیادی است که در این حوزه انجام شده است (لیترینگر و گوردون، ۲۰۰۵؛ برژنیاک و ویسمن^۴، ۲۰۱۰؛ رحمانی و همکاران، ۲۰۱۱؛ کریستوفر و اسپرچر^۵، ۲۰۰۰؛ یو و همکاران^۶، ۲۰۱۴؛ هیمن و همکاران^۷، ۲۰۱۱؛ کائو و همکاران^۸، ۲۰۱۸؛ شوئنفلد و همکاران^۹، ۲۰۱۷، ده سرخی و موسوی، ۱۳۹۴؛ بخشایش و مرتضوی، ۱۳۸۸). شوئنفلد و همکاران (۲۰۱۷) در مطالعه خود روی ۱۰۵ زوج انجام دادند به بررسی رابطه رضایت زناشویی با رفتارهای غیرجنسی، تعداد دفعات رابطه جنسی و

1. Jenkins, et al.
2. Shapiro
3. Britt, S. L., & Huston, S. J.
4. Brezsnyak, M., & Whisman, M. A.
5. Christopher & Sprecher
6. Yoo, et al.
7. Heiman, et al.
8. Cao, et al.
9. Schoenfeld, et al.

رضایت جنسی پرداختند. آن‌ها به این نتیجه رسیدند که افرادی که رضایت زناشویی خود را گزارش کردند از رابطه جنسی و رفتارهای بین فردی محبت‌آمیز و گرم و صمیمانه با همسرانشان اعلام رضایت کردند بیشتر از آنکه تعداد دفعات برقراری رابطه جنسی برایشان مهم باشد. مک نولتی، ونر و فیشر (۲۰۱۴) در پژوهشی که بر روی ۲۰۷ زوج که ۴ تا ۵ سال ازدواجشان می‌گذشت انجام دادند به وجود رابطه دوطرفه میان رضایت جنسی و رضایت زناشویی رسیدند. اگرچه رضایت جنسی می‌تواند تنها یکی از عوامل تأثیرگذار بر رضایت زناشویی باشد اما این عامل می‌تواند از مهم‌ترین علل خوشبختی یا عدم رضایت از زندگی زناشویی باشد؛ زیرا چنانچه این رابطه رضایت‌بخش نباشد منجر به احساس محرومیت، ناکامی، عدم ایمنی و به خطر افتادن سلامت روان و در نتیجه نارضایتی شدید و فروپاشی زندگی زناشویی می‌شود (شاملو، ۱۳۸۲). یکی از مهم‌ترین تبیین‌هایی که می‌تواند در این زمینه انجام داد این است که یکی از دلایلی که افراد ازدواج می‌کنند و در ازدواج خود باقی می‌مانند و احساس رضایت از ازدواج خود دارند به میزانی است که نیازهایشان در آن رابطه برآورده شود و هرچه تعداد بیشتری از این نیازها و با کیفیت بهتری در رابطه‌شان برآورده شود میزان رضایتشان از رابطه بیشتر می‌شود. از آنجاکه رضایت از رابطه جنسی یکی از مهم‌ترین نیازهایی است که افراد دارند و غالباً آن را در رابطه زناشویی‌شان برآورده می‌کنند لذا هرچه بیشتر این نیاز برآورده شود و آن اهمیت داده شود رضایت افراد از رابطه‌شان بیشتر می‌شود.

نتیجه‌ای که از این پژوهش حاصل شد، پس از تجزیه و تحلیل داده‌هایی که از پژوهش انجام شده به دست آمد، از طریق منحنی راک، به بررسی ۶ عامل شناسایی شده برای پرسشنامه‌ی حاضر که با رضایت زناشویی بیشترین همبستگی را داشت، پرداخته شد. این خرده مقیاس‌ها شامل عشق، ثبات هیجانی همسر، بخشش زناشویی، تعهد، تفاهم مالی، رضایت جنسی بود. از آنجاکه این متغیرها دارای برازش مناسب و نتایج مبتنی بر منحنی راک قابل توجهی بودند در مدل پژوهش وارد شدند. همچنین با استفاده از نقطه برش و حساسیت و ویژگی به دست آمده از هر خرده مقیاس، به دست آمد که افراد چنانچه در هر

خرده مقیاس چه نمره‌ای بگیرند می‌توانند به درستی به گروه افراد راضی و گروه افراد ناراضی اختصاص یابند. در نهایت نیز نیمرخ رضایت زناشویی زوجین تهرانی به تفکیک جنسیت ترسیم شد. با این توصیف بر اساس نتایج به دست آمده از این پژوهش، ساختار مؤلفه‌های اصلی تعیین‌کننده رضایت زناشویی در زنان و مردان متأهل تهرانی شناسایی و معرفی شد. همچنین بر اساس نتایج به دست آمده سهم و نقش هر یک از آن‌ها در ایجاد رضایت و نیز نقطه برش هر یک از آن‌ها تعیین گردید. اکنون می‌توان با استفاده از این مقیاس، هم میزان رضایت کنونی زوجها را ارزیابی و هم برآوردی از رضایت آنان در شرایط آینده داشت.

این پژوهش با محدودیت‌هایی نیز همراه بود. از جمله آن می‌توان این موضع اشاره کرد که برای سنجش شرکت‌کنندگان به دلیل کمبود زمان از روش مصاحبه در کنار پرسشنامه استفاده نشد و به پاسخ‌های پرسشنامه اکتفا شد در حالی که مصاحبه با شرکت‌کنندگان می‌توانست نکات ارزشمندی را در اختیار پژوهشگر قرار دهد. همچنین از آنجا که زمان پژوهش کم بود لذا پژوهش به صورت مقطعی انجام شد در حالی که اگر امکان داشت که پژوهش به صورت طولی در یک بازه زمانی بیشتر انجام شود، یافته‌های ارزشمندتری حاصل می‌شد. با توجه به نتایج این پژوهش پیشنهاد می‌شود که پرسشنامه حاضر در نمونه بزرگ‌تر مجدد بررسی و شواهد روایی و اعتبار آن در نمونه بزرگ‌تر بررسی گردد.

منابع

- ابراهیمی، ابوالفضل و جان بزرگی، مسعود. (۱۳۸۷). رابطه مهارت‌های ارتباطی و رضایت زناشویی پدیدآورده (ها). *روان‌شناسی: روان‌شناسی و دین*، ۲، ۱۴۷-۱۶۴.
- امیری، حسن؛ و امیریان، کامران. (۱۳۹۶). بررسی رابطه بین مؤلفه‌های عشق و سبک‌های دلبستگی با رضایت زناشویی. *فصلنامه نسیم تندرستی*.
- بخشایش، علیرضا و مرتضوی، مهناز. (۱۳۸۸). رابطه رضایت جنسی، سلامت عمومی و رضایت زناشویی زوجین. *فصلنامه روان‌شناسی کاربردی*، ۳(۱۲)، ۷۳-۸۵.
- بشارت، محمدعلی و رفیع زاده، بهار. (۱۳۹۵). پیش‌بینی سطوح رضایت جنسی و سازگاری زناشویی بر اساس متغیرهای شغلی، تعهد، صمیمیت و دانش و نگرش جنسی. *دو فصلنامه روان‌شناسی خانواده*، ۳(۱)، ۳۱-۴۶.
- بنی فاطمه، حسین و طاهری تیمورلویی، طاهره. (۱۳۸۸). تعیین عوامل اجتماعی-فرهنگی مرتبط با میزان رضایت از زندگی زناشویی در میان زنان متأهل شهر آذرشهر. *فصلنامه مطالعات جامعه‌شناسی*، ۱(۲)، ۷-۲۹.
- بهاری، زهرا. (۱۳۹۴). نقش سبک زندگی در رضایت زناشویی زوجین. *فصلنامه فرهنگ مشاوره و روان‌درمانی*، ۶(۲۲)، ۱۲۶-۱۴۵.
- تجویدی، منصوره، بهرامی، توران، ضیغمی محمدی، شراره و طالقانی، مونا. (۱۳۹۶). ارتباط سلامت معنوی و رضایت زناشویی در زنان متأهل مراجعه‌کننده به مراکز بهداشت شهرستان کرج. *نشریه دانشگاه علوم پزشکی البرز*، ۶(۲)، ۱۲۳-۱۲۹.
- سلیمی، هادی، محسن زاده، فرشاد و نظری، علی‌محمد. (۱۳۹۴). پیش‌بینی رضایت زناشویی بر اساس عوامل فرایندی و محتوایی خانواده در معلمان ابتدایی شهر کرج. *دانش و پژوهش در روان‌شناسی کاربردی*، ۱۶(۲)، ۸۴-۹۲.
- شاملو، سعید. (۱۳۸۲). بهداشت روانی، تهران: چاپ پنجم، انتشارات رشد.
- صفری، سعید و براتلو، علیرضا. (۱۳۹۵). قسمت پنجم: ویژگی عملکردی تست و سطح زیر منحنی راک. *مجله طب اورژانس ایران*، ۳(۳)، ۱۱۹-۱۲۱.
- طلایی زاده، فخری و بختیارپور، سعید. (۱۳۹۵). رابطه‌ی رضایت زناشویی و رضایت جنسی با سلامت روان زوجین. *مجله اندیشه و رفتار*، ۱۰(۲)، ۳۷-۴۶.

طراحی نیمرخ پیش‌بینی‌کننده رضایت زناشویی زوجین شهر تهران؛ تابش و همکاران | ۱۰۷

فتحی، الهام، اعتمادی، احمد، حاتمی، ابوالفضل و گرجی، زهرا. (۱۳۹۱). رابطه بین سبک‌های دلبستگی، تعهد زناشویی و رضایتمندی زناشویی در دانشجویان متأهل دانشگاه علامه طباطبائی. *فصلنامه زن و مطالعات خانواده*، ۵(۴)، ۶۳-۸۲.

کاظمیان مقدم، کبری، مهربانی زاده هنرمند، مهرناز، کیامنش، علیرضا، و حسینیان، سیمین. (۱۳۹۵). نقش تمایز یافتگی، معناداری زندگی و بخشودگی در پیش‌بینی رضایت زناشویی. *دوفصلنامه روان‌شناسی خانواده*، ۳(۲)، ۷۱-۸۲.

نادری، لیلا، مولوی، حسین و نوری، ابوالقاسم. (۱۳۹۴). پیش‌بینی رضایت زناشویی زوجین شهر اصفهان بر اساس همدلی و بخشودن. *دانش و پژوهش در روان‌شناسی کاربردی*، ۱۶(۴)، ۶۹-۷۵.

- Aalgaard, R. A., Bolen, R. M., & Nugent, W. R. (2016). A literature review of forgiveness as a beneficial intervention to increase relationship satisfaction in couples therapy. *Journal of Human Behavior in the Social Environment*, 26(1), 46-55.
- Amiri, H., & Amirian, K. (2017). The Relationship between Love Components and Attachment Styles with Marital Satisfaction. *Quarterly Journal of Health Breeze*. [in Persian]
- Archuleta, K. L., Britt, S. L., Tonn, T. J., & Grable, J. E. (2011). Financial satisfaction and financial stressors in marital satisfaction. *Psychological reports*, 108(2), 563-576.
- Aron, A., & Henkemeyer, L. (1995). Marital satisfaction and passionate love. *Journal of Social and Personal Relationships*, 12(1), 139-146.
- Arriaga, X. B., Slaughterbeck, E. S., Capezza, N. M., & Hmurovic, J. L. (2007). From bad to worse: Relationship commitment and vulnerability to partner imperfections. *Personal Relationships*, 14(3), 389-409. <https://doi.org/10.1111/j.1475-6811.2007.00162.x>
- Backus, L. N. (2009). *Establishing Links Between Desecration, Forgiveness, and Marital Quality During Pregnancy* (Doctoral dissertation, Bowling Green State University).
- Bagarozzi, D. A. & Bagarozzi, J. I. (1982). A theoretically derived model of premarital intervention: The building of a family system. *Clinical Social Work Journal*, 10, 52-64.
- Bahari, Z. (2015). Role of the life stlye on marital satisfaction. *Counseling Culture and Psycotherapy*, 6(22), 125-145. doi: 10.22054/qccpc.2015.4212 [in Persian]

- Bakhshayesh, A. R., & MORTAZAVI, M. (2010). The relationship between sexual satisfaction, general health and marital satisfaction in couples [in Persian]
- Banifatemeh, H., & Taheri, T. (2009). Identifying the Cultural-Social Factors on the Satisfaction Rate of Matrimony Among Married Women in Azarshahr [in Persian]
- Barta, W. D., & Kiene, S. M. (2005). Motivations for infidelity in heterosexual dating couples: The roles of gender, personality differences, and sociosexual orientation. *Journal of Social and Personal Relationships*, 22(3), 339-360.
- Besharat, M. A., & Rafieezadeh, B. (2016). Prediction of sexual satisfaction and marital adjustment levels according to job variables, commitment, intimacy, and sexual knowledge and attitude. *Journal of Family Psychology*, 3(1), 31-46 [in Persian]
- Bloch, L., Haase, C. M., & Levenson, R. W. (2014). Emotion regulation predicts marital satisfaction: More than a wives' tale. *Emotion*, 14(1), 130.
- Brezsnyak, M., & Whisman, M. A. (2004). Sexual desire and relationship functioning: The effects of marital satisfaction and power. *Journal of Sex & Marital Therapy*, 30(3), 199-217.
- Britt, S. L., & Huston, S. J. (2012). The role of money arguments in marriage. *Journal of Family and Economic Issues*. Advance online publication. doi:10.1007/s10834-012-9304-5.
- Cao, H., Zhou, N., Fine, M. A., Li, X., & Fang, X. (2018). Sexual Satisfaction and Marital Satisfaction During the Early Years of Chinese Marriage: A Three-Wave, Cross-Lagged, Actor-Partner Interdependence Model. *The Journal of Sex Research*, 1-17.
- Caughlin, J. P., Huston, T. L., & Houts, R. M. (2000). How does personality matter in marriage? An examination of trait anxiety, interpersonal negativity, and marital satisfaction. *Journal of Personality and Social Psychology*, 78, 326-336.
- Christopher, F. S., & Sprecher, S. (2000). Sexuality in marriage, dating, and other relationships: A decade review. *Journal of Marriage and Family*, 62(4), 999-1017.
- Dawar, N. (2019). *Perceived Marital Satisfaction In Relation To Emotional Maturity, Personality Traits, Emotional Intelligence and Commitment Towards Marriage* (Doctoral dissertation).
- Dew, J., Britt, S., & Huston, S. (2012). Examining the relationship between financial issues and divorce. *Family Relations*, 61(4), 615-628. <https://doi.org/10.1111/j.1741-3729.2012.00715.x>.
- Ebrahimi, A., & JanBozorgi, M. (2009). The Relationship between Communication Skills and Marital Satisfaction. *Journal of psychology and religion*, 2, 147-164 [in Persian]

- Emerman, C. (2017). *The Relationship among Spousal Interactions, Forgiveness, Conflict, and Marital Satisfaction*. Hofstra University
- Estrada, R. I. (2009). An examination of love and marital satisfaction in long-term marriages.
- Fathi, E., Etemadi, A., Hatamy, A., & Gorji, Z. (2013). The Relationship between Attachment Styles, Marital Commitment and Marital Satisfaction among Married Student of Allame Tabatabai University. *Journal of Woman & Study of Family*, 5(4), 63-82 [in Persian]
- Faulkner, R. A., Davey, M., & Davey, A. (2005). Gender-related predictors of change in marital satisfaction and marital conflict. *The American Journal of Family Therapy*, 33(1), 61-83.
- Fenell, D. (1993). Characteristics of long-term first marriages. *Journal of Mental Health Counseling*, 15, 446-460.
- Fincham, F. D., Hall, J., & Beach, S. R. (2006). Forgiveness in marriage: Current status and future directions. *Family Relations*, 55(4), 415-427.
- Fincham, F. D., Stanley, S. M., & Beach, S. R. (2007). Transformative processes in marriage: An analysis of emerging trends. *Journal of Marriage and Family*, 69(2), 275-292.
- Fisher, T. D., & McNulty, J. K. (2008). Neuroticism and marital satisfaction: The mediating role played by the sexual relationship. *Journal of family psychology*, 22(1), 112.
- Givertz, M., Segrin, C., & Woszidlo, A. (2016). Direct and indirect effects of commitment on interdependence and satisfaction in married couples. *Journal of Family Psychology*, 30(2), 214.
- Glenn, N. (1990). Quantitative research on marital quality in the 1980's: A critical review. *Journal of Marriage and the Family*, 52, 818-831.
- Gordon, K. C., & Baucom, D. H. (2003). Forgiveness and marriage: Preliminary support for a measure based on a model of recovery from a marital betrayal. *The American Journal of Family Therapy*, 31(3), 179-199.
- Gottman, J. M. (1993). A theory of marital dissolution and stability. *Journal of family psychology*, 7(1), 57.
- Gottman, J. M. (1994a). *What predicts divorce: The Relationship between Marital Processes and Marital outcomes*. Hillsdale, N.J: Lawrence Erlbaum Associates.
- Gudmunson, C. G., Beutler, I. F., Israelsen, C. L., McCoy, J. K., & Hill, E. J. (2007). Linking financial strain to marital instability: Examining the roles of emotional distress and marital interaction. *Journal of Family and Economic Issues*, 28(3), 357-376. <https://doi.org/10.1007/s10834-007-9074-7>.
- Heiman, J. R., Long, J. S., Smith, S. N., Fisher, W. A., Sand, M. S., & Rosen, R. C. (2011). Sexual satisfaction and relationship happiness in midlife and older couples in five countries. *Archives of sexual behavior*, 40(4), 741-753

- Hendrick, C., & Hendrick, S. S. (Eds.). (2000). *Close relationships: A sourcebook*. Sage. 203-217.
- Henry, R. G., Miller, R. B., & Giarrusso, R. (2005). Difficulties, disagreements, and disappointments in late-life marriages. *The International Journal of Aging and Human Development*, 61(3), 243-264.
- Hoesni, S. M., Subhi, N., Alavi, K., & Azreena, W. W. (2013). Exploring love and marital satisfaction among married Malay males. *Pertanika Journal of Social Science and Humanities*, 21(December), 59-68.
- Holmes, J. G., Clark, M. S., & Reis, H. T. (2004). Perceived partner responsiveness as an organizing construct in the study of intimacy and closeness. In *Handbook of closeness and intimacy* (pp. 211-236). Psychology Press.
- Hou, Y., Jiang, F., & Wang, X. (2018). Marital commitment, communication and marital satisfaction: An analysis based on actor-partner interdependence model. *International Journal of Psychology*.
- Israelsen, C. L. (1990). Family resource management research: 1930-1990. *Financial Counseling and Planning*, 1, 3-37.
- Jenkins, N. H., Stanley, S. M., Bailey, W. C., & Markman, H. J. (2002). *You paid how much for that? How to win at money without losing at love*. San Francisco, CA: Jossey-Bass.
- Kazemian Moghaddam, K., Mehrabizadeh Honarmand, M., Kiamanesh, A., & Hosseiniyan, S. (2017). The role of differentiation, meaningfulness in life and forgiveness in predicting marital satisfaction. *Journal of Family Psychology*, 3(2), 71-82 [in Persian]
- Kelley, H. H., & Thibaut, J. W. (1978). *Interpersonal relationships. A theory of interdependence*. New York.
- Kerkmann, B. C., Lee, T. R., Lown, J. M., & Allgood, S. M. (2000). Financial management, financial problems and marital satisfaction among recently married university students. *Journal of Financial Counseling and Planning*, 11(2), 55.
- Kiecolt-Glaser, J. K., & Newton, T. L. (2001). Marriage and health: his and hers. *Psychological bulletin*, 127(4), 472.
- Lavee, Y., & Ben-Ari, A. (2004). Emotional expressiveness and Neuroticism: Do they predict marital quality? *Journal of Family Psychology*, 18, 620-627.
- Lavner, J. A., & Bradbury, T. N. (2012). Why do even satisfied newlyweds eventually go on to divorce? *Journal of Family Psychology*, 26(1), 1-10. <https://doi.org/10.1037/a0025966>
- Litzinger, S., & Gordon, K. C. (2005). Exploring relationships among communication, sexual satisfaction, and marital satisfaction. *Journal of sex & marital therapy*, 31(5), 409-424.
- Magyar, G. M. (2001). *Violating the sacred: An initial study of desecration in romantic relationships among college students and its implications*

- for mental and physical health*. Unpublished master's thesis, Bowling Green State University.
- McNulty, J. K. (2008). Forgiveness in marriage: Putting the benefits into context. *Journal of Family Psychology*, 22(1), 171–175. doi:10.1037/0893-3200.22.1.171
- Mernitz, S. E., & Kamp Dush, C. (2016). Emotional health across the transition to first and second unions among emerging adults. *Journal of Family Psychology*, 30(2), 233.
- Merves-okin, L., Amidon, E., & Bernt, F. (1991). Perceptions of intimacy in marriage: A study of married couples. *The American Journal of Family Therapy*, 19(2), 110–118.
- Naderi, L., & Nory, A. (2016). The prediction of marital satisfaction of couples in isfahan based on empathy and forgiveness. *Jsr*, 16(4), 69-75 [in Persian]
- Olson, J. R., Marshall, J. P., Goddard, H. W., & Schramm, D. G. (2015). Shared religious beliefs, prayer, and forgiveness as predictors of marital satisfaction. *Family Relations*, 64(4), 519-533.
- Proulx, C. M., Helms, H. M., & Buehler, C. (2007). Marital quality and personal well being: A meta analysis. *Journal of Marriage and family*, 69(3), 576-593.
- Robins, R. W., Caspi, A., & Moffitt, T. E. (2002). It's not just who you're with, it's who you are: Personality and relationship experiences across multiple relationships. *Journal of Personality*, 70, 925–964.
- Rosen-Grandon, J. R., Myers, J. E., & Hattie, J. A. (2004). The relationship between marital characteristics, marital interaction processes, and marital satisfaction. *Journal of Counseling & Development*, 82(1), 58–68. <https://doi.org/10.1002/j.1556-6678.2004.tb00286.x>
- Safari, S., & Baratloo, A. (2016). Part 5: The Functional Characteristics of the Test and the Area Under the ROC Curve. *Iranian Journal of Emergency Medicine*, 3(3), 119-121 [in Persian]
- Salimi, H., Mohsenzadeh, F., & Nazari, A. (2015). Prediction of Marital Satisfaction Based on Factors of Family Process and Content among Primary School Teachers in the City of karaj. *JSR*, 16(2), 84-92 [in Persian]
- Schoen, R., Astone, N. M., Kim, Y. J., Rothert, K., & Standish, N. J. (2002). Women's employment, marital happiness, and divorce. *Social forces*, 81(2), 643-662.
- Schoenfeld, E. A., Loving, T. J., Pope, M. T., Huston, T. L., & Štulhofer, A. (2017). Does sex really matter? Examining the connections between spouses' nonsexual behaviors, sexual frequency, sexual satisfaction, and marital satisfaction. *Archives of sexual behavior*, 46(2), 489-501.
- Shamloo, S. (2004). *Mental Health*. Tehran: Roshd Publication [in Persian]
- Shapiro, M. (2007). Money: A therapeutic tool for couples therapy. *Family Process*, 46, 279 – 291.

- Shoda, Y., Tiernan, S. L., & Mischel, W. (2002). Personality as a dynamical system: Emergence of stability and distinctiveness from intra- and interpersonal interactions. *Personality and Social Psychology Review*, 6, 316–325.
- Sternberg, R. J. (1988). Triangulating love. In R. J. Sternberg, & M. L. Barnes (Eds.), *The psychology of love* (pp. 119-138). New Haven, CT: Yale University Press.
- Sternberg, R. J. (1996). Love stories. *Personal relationships*, 3(1), 59-79.
- Stone, E. & Shackelford, T. (2007). Marital satisfaction. In R. F. Baumeister & K. D. Vohs (Eds.), *Encyclopedia of social psychology* (Vol. 1, pp. 600-544). Thousand Oaks, CA: SAGE Publications Ltd. doi: 10.4135/9781412956253.n323
- Tajvidi, M., Bahrami, T., ZeighamiMohammadi, S., & Taleghani, M. (2017). The Relationship Between Spiritual Well Being and Marital Satisfaction in Married Women Referred to Health Centers in Karaj. *Alborz University Medical Journal*, 6(2), 123-129 [in Persian]
- TALAIZADEH, F., & BAKHTIYARPOUR, S. (2016). The relationship between marital satisfaction and sexual satisfaction with couple mental health [in Persian]
- Worthington, E. L., & DiBlasio, F. (1990). Promoting mutual forgiveness within the fractured relationship. *Psychotherapy: Theory, Research, Practice, Training*, 27, 219–223.
- Yoo, H., Bartle-Haring, S., Day, R. D., & Gangamma, R. (2014). Couple communication, emotional and sexual intimacy, and relationship satisfaction. *Journal of Sex & Marital Therapy*, 40(4), 275-293.
- Young, J. E., Klosko, J. S., & Weishaar, M. E. (2003). *Schema therapy: A practitioner's guide*. Guilford Press.

استناد به این مقاله: تابش، ساجده، بهرامی احسان، هادی، رضازاده، سید محمدرضا. (۱۴۰۰). طراحی نیمرخ پیش‌بینی‌کننده رضایت زناشویی زوجین شهر تهران، *مطالعات روان‌شناسی بالینی*، ۱۲(۴۵)، ۷۷-۱۱۲.

DOI: 10.22054/JCPS.2022.61687.2589

Clinical Psychology Studies is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 International License.